

Kā apturēt terorismu? Skaidrojošs ES veikto pasākumu izklāsts

Lai apkarotu terorismu, ir jārisina tādi jautājumi kā ārvalstu izcelsmes kaujinieku darbība, robežkontrolē un finansējuma plūsmu likvidēšana. Uzziniet vairāk par ES pretterorisma politiku.

Flowers and a placard reading 'I am Samuel' are placed at the entrance of a middle school in Conflans-Sainte-Honorine. ©Bertrand GUAY/AFP

Pie pasākumiem, ko ES veic, lai novērstu jaunus uzbrukumus, var minēt rūpīgākas pārbaudes pie Eiropas robežām, policijas un tiesu iestāžu sadarbības uzlabošanu aizdomās turēto personu meklēšanā un vainojamo personu kriminālvajāšanā, terorisma finansējuma plūsmu likvidēšanu, organizētās noziedzības apkarošanu, radikalizācijas problēmas risināšanu, kā arī citus.

Uzziniet vairāk par *teroristu uzbrukumiem, bojāgājušajiem un arestiem Eiropas Savienībā 2019.gadā*

Kāda ir ES terorisma definīcija?

ES kopējā juridiskā teroristu nodarījumu definīcija, kas noteikta Terorisma apkarošanas direktīvā, ir rīcības, kuru mērķis ir:

- nopietni iebiedēt iedzīvotājus vai
- nepiemēroti piespiest valdību vai starptautisku organizāciju veikt jebkādu darbību vai atturēties no tās, vai
- nopietni destabilizēt vai sagraut valsts vai starptautiskas organizācijas politiskās, konstitucionālās, ekonomiskās vai sociālās pamatstruktūras.

"Gudras" robežas labākai aizsardzībai.

<https://www.europartv.europa.eu/en/programme/security/smarter-borders-for-europe>

Lai garantētu drošību Šengenas zonā, 2017.gada aprīlī tika ieviestas **sistemātiskas pārbaudes pie ārējām robežām**, kuras veicamas visām personām, kas ieceļo ES, ieskaitot arī ES pilsoņus.

Lai reģistrētu trešo valstu pilsoņu pārvietošanos Šengenas zonā un paātrinātu kontroli, Parlaments un ES ministri 2017. gada novembrī vienojās par **jaunu ieceļošanas un izceļošanas reģistrācijas sistēmu**, un tai vajadzētu sākt darboties 2020. gadā. Arī ceļotāji no trešām valstīm, kuriem nav vajadzīga vīza ieceļošanai ES, tiks pārbaudīti, izmantojot Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS), kurai būtu jāsāk darboties no 2021.gada.

ES spēja reaģēt uz drošības un migrācijas izaicinājumiem.

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/10-000-officers-for-the-european-border-and-coast-guard-agency_N01-PUB-190411-COAST_ev

Ārējo robežu stiprināšana

Eiropas Robežu un krasta apsardzei līdz 2027. gadam vajadzētu būt pastāvīgam 10 000 robežsargu korpusam, lai efektīvi aizsargātu Eiropas ārējās sauszemes robežas 13 000 km garumā un jūras robežas gandrīz 66 000 km garumā. Jaunais pastāvīgais korpus pēc ES valsts pieprasījuma varētu veikt robežkontroli un migrācijas pārvaldību, kā arī apkarot pārrobežu noziedzību.

Terorisma apkarošana.

<http://www.europartv.europa.eu/en/player.aspx?pid=3c4a0d5d-a3b2-4d85-9ac9-a62700f22bec>

Ārvalstu teroristu kaujinieku apturēšana

Kopš 2015. gada ES ir pieaudzis uz reliģiskiem iemesliem balstīta terorisma apjoms. Ir pamats uzskatīt, ka līdz 2017. gadam aptuveni 5000 personas no ES ir devušās uz konfliktu zonām Sīrijā un Irākā, lai pievienotos džihādistu teroristu grupējumiem, bet kopš tā laika šis skaits ir ievērojami samazinājies.

2019. gadā tika ziņots, ka daži no šiem ārvalstu kaujiniekiem ir atgriezušies, tomēr simtiem Eiropas iedzīvotāju, kuriem ir saikne ar Islāma valsti, joprojām uzturas Irākā un Sīrijā.

Lai **noteiktukriminālbildību par tādām darbībām** kā apmācība vai ceļošana terorisma nolūkos, kā arī šādas ceļošanas organizēšana vai veicināšana, Eiropas Savienībā tika ieviesti **ES mēroga terorisma apkarošanas tiesību akti**, kuri kopā ar jaunajām kontrolēm pie ārējām robežām palīdzēs risināt ārvalstu kaujinieku problēmu.

Pasažieru Datu reģistrs.

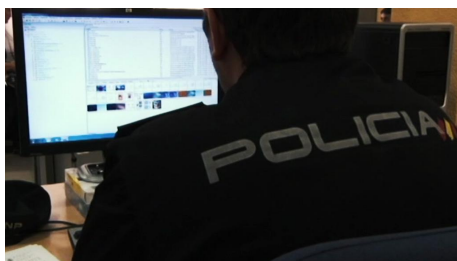
<http://www.europartv.europa.eu/en/player.aspx?pid=caa2436a-9edf-4e43-b723-a5e200b5a405>

Aviopasažieru datu izmantošana

Lidsabiedrībām, kas veic lidojumus uz ES teritoriju un no tās, ir pienākums nodot valstu iestādēm **datus par pasažieriem**, piemēram, viņu vārdus un uzvārdus, lidojumu datumus, maršrutu un maksājuma veidu.

Šos datus, kurus dēvē par Pasažieru datu reģistra (PDR) datiem, izmanto, lai novērstu, atklātu un izmeklētu teroristu nodarījumus un smagus noziegumus un sauktu pie atbildības par tiem. Sarunas par šo datu apmaiņu ilga vairāk nekā piecus gadus, un **Parlaments uzstāja, ka ir jāievieš aizsardzības pasākumi**, kas attiecas uz **sensitīviem datiem** (rases piederība, reliģiskā piederība, politiskā pārliecība, veselības stāvoklis vai seksuālā orientācija), un jāievēro datu aizsardzības noteikumi.

Uzziniet vairāk par **EP darbu ar PDR**.

Eiropols: jaunas pilnvaras terorisma apkarošanai.

<http://www.europartv.europa.eu/en/player.aspx?pid=18b41d9e-6a9b-42b6-8481-a60100ffa05e>

Informācijas apmaiņas intensitātes palielināšana

Noziedznieki un teroristi bieži izmanto vairākas viltus identitātes, lai izvairītos no robežsardzes un policijas. Šādi gadījumi skaidri rāda, **cik svarīga ir efektīva informācijas apmaiņa** starp dažādām dalībvalstu iestādēm (tiesībaizsardzības iestādēm, tiesām, izlūkošanas struktūrām).

2018.gadā tika apstiprināti **jauni noteikumi, lai uzlabotu Šengenas informācijas sistēmu (SIS)**, ieviešot jaunus **paziņojumus gadījumiem, kas ir saistīti ar terorismu**. Datu bāze ļauj policijai un robežsardzei ievadīt un pārbaudīt brīdinājumus par meklēšanā izsludinātām vai pazudušām personām un nozaudētu vai nozagtu īpašumu.

Lai pārdomātāk un mērķtiecīgāk izmantotu esošās un turpmākās datubāzes, ES informācijas sistēmām, kas palīdz pārvaldīt robežas, drošību un migrāciju, **būtu jāveicina datu apmaiņa**. Paredzēts, ka šī **jaunā sadarbība** sāks darboties pēc 2023. gada, nodrošinot vienotu saskarni meklēšanai, kā arī biometriskās atbilstības pakalpojumu, kas atvieglos identifikāciju.

Cīņa pret terorismu: pārtraucot džihādistu naudas plūsmu.

<https://www.europartv.europa.eu/en/programme/eu-affairs/fight-against-terrorism-cutting-cash-flows-to-jihadists>

ES policijas aģentūra **Eiropols** veicina informācijas apmaiņu starp dalībvalstu policijas iestādēm. 2016. gada maijā EP deputāti piekrita **paplašināt Eiropola pilnvaras**, lai pastiprinātu cīņu pret terorismu, kā arī izveidot tādas specializētas vienības kā **Eiropas Terorisma apkarošanas centrs**, kas sāka darbu 2016. gada 25.janvārī.

Terorisma finansēšanas apturēšana

Iedarbīgi līdzekļi cīņā pret terorismu ir teroristu finansējuma plūsmu apturēšana un **loģistikas tīklu izjaukšana**. Lai to panāktu, 2018.gadā Eiropas Parlaments atjaunināja **Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu**. Tas veicinās pārredzamību attiecībā uz uzņēmumu faktiskajiem īpašniekiem, kā arī palīdzēs novērst riskus, saistītus ar virtuālajām valūtām un anonīmām priekšapmaksas kartēm.

Naudas atmazgāšana ir krimināli sodāma visās ES dalībvalstīs, taču nodarījuma definīcijas un sankcijas par to ir atšķirīgas. Jaunie noteikumi **noziedzības finansēšanas apkarošanai** novērstīs

šīs nepilnības.

Tiek uzskatīts, ka noziedzīgo aktivitāšu gada finansiālais apgrozījums Eiropā pārsniedz 110 miljardus eiro. Bet tikai 1,1 % no noziedzīgi iegūtajiem līdzekļiem tiek faktiski konfiscēti. 2018. gada oktobrī tika panākta vienošanās par jaunajiem noteikumiem, kas atvieglo [noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju](#) visā ES.

Visi šie jaunie noteikumi tiks piemēroti no 2020. gada.

▶ **Parlaments novērš nepilnības ieroču kontroles likumā.**
<http://www.europartv.europa.eu/en/player.aspx?pid=2a1329cc-9aaf-45bd-acb8-a63f0152d656>

Bīstamu ieroču pieejamības ierobežošana

ES dara visu iespējamo, lai nepieļautu [bīstamu ieroču](#) nonākšanu nepareizajās rokās.

Ar pārskatīto [Šaujamo ieroču direktīvu](#) tiek novērsta juridiskās nepilnības, kas ļāva teroristiem izmantot **atkārtoti pārveidotus ieročus** (piemēram, 2015. gadā Parīzē notikušajos uzbrukumos). Šī direktīva prasa ES valstīm ieviest pienācīgu uzraudzības sistēmu, vienlaikus saglabājot medniekiem, muzejiem un kolekcionāriem paredzētās atkāpes.

Lielākajā daļā teroristu uzbrukumu ES tika izmantotas **mājas apstākļos izgatavotas sprāgstierīces**. Pateicoties stingrākiem noteikumiem, par kuriem Parlaments vienojās 2019. gada aprīlī, [teroristiem būs grūtāk iegūt sprāgstvielu izgatavošanai vajadzīgās sastāvdaļas](#).

Kā mēs varam novērst radikalizāciju?

<http://www.europartv.europa.eu/en/player.aspx?pid=18631214-6510-45d1-a595-a55500fde2cf>

Drošība Eiropā.

https://multimedia.europarl.europa.eu/en/security_B01-ESN-180326_ev